

ПРОЄРУЧИЦЯ

Парафіяльний часопис храму Богородиці Проєручиці
Української Греко-Католицької Церкви

М. ТАЛЛІНН

24 ГРУДНЯ 2015 Р. Б.

№04

Різдво Твоє, Христе Боже наш, засвітило світові світло розуміння: в ньому бо ті, що зіздам служили, від зізди навчилися поклонятися Тобі – Сонцю правди, і пізнавати Тебе – Схід з висоти. Господи, слава Тобі.

25 грудня

Різдво Господа нашого Ісуса Христа**Антифон 1**

Стих 1: Ісповімся Тобі, Господи, всім серцем моїм, * розповім про всі чуда Твої (Пс. 9,2).

Приспів: Молитвами Богородиці, * Спасе, спаси нас.

Стих 2: На раді праведних і соньмі – * великі діла Господні, явлені в усіх волях Його (Пс. 110,1-2).

Молитвами Богородиці:

Стих 3: Ісповідування і велич – діло Його * і правда Його перебуває повік віку (Пс. 110,3).

Молитвами Богородиці:

Слава, і нині: Єдинородний Сину:

Антифон 3

Стих 1: Сказав Господь Господеві моему: * Сиди праворуч Мене, поки не покладу ворогів Твоїх підніжжям ніг Твоїх (Пс. 109,1).

Тропар, глас 4: Різдво Твоє, Христе Боже наш, * засвітило світові світло розуміння: * в ньому бо ті, що звіздам служили, від звізди навчилися * поклонятися Тобі – Сонцю правди, * і пізнавати Тебе – Схід з висоти. * Господи, слава Тобі.

Стих 2: Жезл сили пошле Тобі Господь від Сіону * і володій посеред ворогів Твоїх (Пс. 109,2).

Тропар: Різдво Твоє:

Стих 3: З Тобою начало в день сили Твоєї, * у світлостях святих Твоїх (Пс. 109,3).

Тропар: Різдво Твоє:

Вхідне: Із утроби перед зірницею родив Я Тебе – клявся Господь і не розкався: * Ти єрей повік за чином Мелхіседека (Пс. 109,3-4).

Тропар: Різдво Твоє:

Слава, і нині: **Кондак, глас 3:** Діва днесь преістотного родить * і земля вертеп неприступному приносить. * Ангели з пастирями славословлять, * а волхви зо звіздою подорожують, * бо ради нас родилося дитя мале – превічний Бог.

Замість Трисвятого: Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Апилюя.

Прокімен, глас 8: Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі, нехай же співає імені Твоєму, Всевишній (Пс. 65,4).

Стих: Воскликніте Господеві, вся земля, співайте ж імені Його, віддайте славу хвалі Його (Пс. 65,2).

Апостол:**Послання апостола Павла до Галатів 4:4-7**

4 Якже сповнився час, Бог послав свого Сина, що народився від жінки, народився під законом, 5 щоб викупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усиновлення. 6 А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина свого, який ззиває “Авва, Отче!” 7 Тому ти вже не раб, а син; а коли син, то спадкоємець завдяки Богові.

Алилуя, глас 1: Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук Його сповіщає твердь (Пс. 18,2).

Стих: День дневі передає слово і ніч ночі об'являє розуміння (Пс. 18,3).

Євангеліє:**Євангелія від Матея 2:1-12**

1 Коли Ісус народився у Вифлеємі Юдейським, за днів Ірода царя, мудреці прийшли в Єрусалим зо Сходу 2 і спитали: “Де цар юдейський, що оце народився? Бо ми бачили його зорю на сході й прийшли йому поклонитись.” 3 Почувши це цар Ірод, стривожився, і ввесь Єрусалим з ним. 4 Зібравши всіх первосвящеників та книжників народних, він випитав у них, де Христос має народитися. 5 Вони йому сказали: “У Вифлеємі Юдейським, бо так написано пророком: 6 І ти, Вифлеєме, земле Юди, нічим не менша між містами Юди, бо з тебе вийде вождь, що буде пасти мій народ, Ізраїля.” 7 Тоді Ірод, покликавши тайкома мудреців, випитав у них пильно про час, коли зоря з'явилась, 8 і відіслав їх у Вифлеєм, кажучи: “Ідіть та розпитайтесь пильно про дитя, і коли знайдете, сповістіть мені, щоб я теж пішов йому вклонитись.” 9 Вислухали вони царя і пустилися в дорогу. І ось зоря, що її бачили на сході, йшла перед ними, аж поки не підійшла й не стала зверху, де було дитятко. 10 Побачивши зорю, зраділи радістю вельми великою. 11 Увійшли до хати й побачили дитятко з Марією, матір'ю його, і, впавши ниць, поклонились йому; потім відкрили свої скарби й піднесли йому дари: золото, ладан і миро. 12 І попереджені вві сні до Ірода не завертати, пустились іншою дорогою у край свій.

Замість Достойно, приспів: Величай, душе моя, у вертепі народженого царя – Христа.

І ірмос, глас 1: Таїнство чудне бачу і преславне: небо – вертеп, престол херувимський – Діву, ясла – вмістилище, в яких возліг невмістимий Христос Бог. Його оспівуючи величаємо.

Причасний: Ізбавління послав Господь людям своїм (Пс. 110,9). Алилуя, тричі.

Послання єпископа католикам Естонії

Улюблені брати і сестри!

2015 був для нас роком Маарьямаа, і він дав нам можливість не лише згадати про події минулого, а й глибше відкрити роль Божої матері в нашому житті, в нашому суспільстві, в нашій країні. Я побачив, як безліч людей, і не тільки католиків,

протягом цього часу навчилися любити Діву Марію як нашу Мати і звертатися до неї. Тому закінчення цього чудового року могло б викликати у нас деякий смуток і печаль. Однак Божественне провидіння побажало, щоб за роком Маарьямаа послідувала б ще одна значна подія, оскільки Папа Франциск проголосив для всієї Церкви з 8 грудня цього року до 20 листопада наступного року позачерговий Ювілейний рік - Рік Милосердя.

Діва Марія першою в Євангелії підносить хвалу Божого Милосердя і тим великим справам, які вчинив Сильний: «... і милість Його з роду в рід». Природно, що Марія веде нас тепер до Божого Милосердя. Природно і радісно, що рік Маарьямаа вводить нас в рік Милосердя.

Святкування Ювілейних років є поважною традицією Церкви. Її коріння сягає Старого Завіту, коли Бог звелів своєму народові через кожні п'ять десятироків проходити глибоке особисте оновлення. З 1300 Церква встановила звичай кожні 25 або 50 років закликати народ до духовного оновлення і до більшого звернення до свого Відкупителя. Звідси ж походить і красива традиція «Святих Воріт», які в Ювілейний рік відкриваються в Базиліці Святого Петра і через поріг яких паломники повинні переступити, символізуючи тим самим оновлення свого життя і своє звернення. Іноді Папи проголошували позачергово Ювілейний рік, якщо потреба цього в житті Церкви та світу була особливо очевидною. Нинішній Рік Милосердя є одним з них.

«Ісус Христос - це милосердний лик Отця». Такими словами Папа Франциск вводить нас в Рік Милосердя, що почався 8 грудня. У Адвент і в Різдво ми споглядаємо саме лик Ісуса, усміхненого нам, оскільки він мале дитя і довіряє себе нашій турботі. Але Ісус - це і лик Отця, через якого Бог невидимий стає видимим, і тому він також і милосердний лик Отця. Вся його істота показує нам Отця. Його Різдво у Вифлеємі, його дитинство в Єгипті та Назареті показують нам Милосердя, Милосердя Отця, який не хоче залишити людину самотньою, але готовий пожертвувати собою заради нього.

Зараз тривожні події відбуваються всюди в світі, немов велика буря. Нас залякують усілякими небезпеками. Створюється враження, що всюди люди протистоять один одному, народ проти народу, релігія проти релігії, одна стать проти іншої, людина проти природи і так далі. Я не хотів би зараз, звичайно ж, ні оцінювати, ні недооцінювати реальність цих небезпек. Однак у такій ситуації відповіддю віруючого не повинно бути відсторонення від того, у що він вірить і в ім'я чого живе. І милосердя, безсумнівно, завжди було вірою і моделлю поведінки християнина.

Папа Франциск у своїй буллі *Misericordiae vultus*, якою він вводить нас в Рік Милосердя, нагадує слова Святого Томи Аквінського про те, що Божественне Милосердя є не знаком слабкості, а, навпаки, знаком присутності Бога, що стає видимим в Ісусі Христі.

Часом вважають, що милосердя і справедливість суперечать один одному. Для християнина в цьому ніколи не буде протиріччя, як пише про це в буллі *Misericordiae Vultus* Папа Франциск: «Мова йде не про два протилежних аспекти, а про два виміри однієї єдиної реальності, яка поступово розвивається до тих пір, поки не досягне свого найвищого виразу в повноті любові. Милосердя не суперечить справедливості. Воно більшою мірою виражає відношення Бога до грішника, якому Він пропонує подальшу можливість до покаяння, звернення та віри». (*Misericordiae vultus*, пп. 20-21).

Улюблені брати і сестри, вступимо ж з радістю в Рік Милосердя. У наступному році я маю намір час від часу пропонувати вам роздуми та ідеї, які могли б підтримати вас, щоб цей рік не залишився б красивим побажанням, але змінив би наше життя.

Спробуємо краще вникнути в Милосердя Боже, що відкривається дуже різними шляхами, але особливо ясно, коли Бог прощає нам наші гріхи. І згадаємо слова Ісуса: «Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть». (Мт 5: 7). Між Божим Милосердям і милосердям людини існує певний зв'язок, певна пропорція, виміряти яку до кінця нам не під силу, але яку Ісус показує нам дуже ясними словами, завжди надають нам багату поживу для роздумів:

«І тоді скаже Цар тим, хто по праву руку від Нього:» Прийдіть ті, хто благословенний Отцем Моїм. Успадкуйте Царство, призначене вам від створення світу.

Це ваша нагорода, бо Я був голодний, і ви нагодували Мене, коли Мене мучила спрага, і ви дали Мені пити. Я був мандрівником, і ви дали притулок Мені.

Я був нагим, і ви одягнули Мене. Я був хворий, і ви доглядали за Мною. Я був у темниці, і ви відвідували Мене ".

І тоді праведні й скажуть у відповідь Йому: "Господи, коли це ми бачили Тебе голодним і нагодували або бачили Тебе спраглим і напоїли?

Коли це ми бачили Тебе мандрівником і прихистили Тебе? Або бачили Тебе нагим і зодягли?

Коли бачили Тебе хворим чи в в'язниці і доглядали за Тобою? "

І скаже їм Цар: "Істинно кажу: коли робили ви щось для одного з найменших братів Моїх, ви робили це для Мене" ». (Мт 25, 34-4).

Улюблені брати і сестри, я бажаю всім вам і вашим родинам світлого Різдва і благословенного Ювілейного року Милосердя. І помолимося, щоб Бог обдарував нас численними милостями і любов'ю в наступному році, особливо милістю і щастям завжди слідувати Його Волі і любити її.

Збірка 12 листів Митрополита Андрея Шептицького до мами
ЧЕТВЕРТИЙ ЛИСТ - ОСТАННЯ РОЗМОВА З БАТЬКОМ

Моя Кохана Мамо!

Я знаю, моє рішення сьогодні, можу навіть сказати, моє невідкличне рішення, вступити до монастиря нашого східного обряду, – віддатися повністю Церкві моїх предків і цій Церкві, яка все, що мала найкраще від Нашого Спасителя, передала людству, про яку світ забув, – Тебе дуже боліло. Ти боліла серцем, Ти молилася і Ти була здалася на Божу волю. Одначе ще більш, може, болів цим моїм рішенням наш Тато. Ти, може, будеш здивована, коли я Тобі скажу, то Тато більше болів, як Ти. Бо Ти не уділялася світові, так, як Тато, й Твоє довілля, з уваги на Твоє становище пані дому, так як теж на суспільну позицію нашого роду не допускало усіх тих інтриг і шикан, які, як павутиння, опутувало нашого коханого Тата. Я не раз бачив, як наш Тато, ідучи ранком у поле, ставав навколішки перед зачиненими дверима нашої церковці і гаряче молився, щоб Господь дав знак Свій. Ти, Моя Кохана Мамо, боялася за мене, щоб я не «схлопив», щоб усі ці цінності материнського серця, усі ці почування і духовність, якою наділив Тебе Господь, а які ти передала мені, при переході в інше середовище не зникли в мені й не скарловатили. Бо Ти не знала цього середовища, чи, радше, Ти знала його фальшиво, Ти знала його із насмішок, із перекручених подій чи навіть із шовіністичних вигадок людей близьких чи навіть рідних нам. Одначе наш Тато, силою мого рішення, став ціллю обстрілу саме тих, які український загал вважали, що він складається «із попа і хлопа», які погорджували і вважали погноєм тих, що для них працювали й з яких вони колись народилися. Я тільки раз стрінувся із закидом одного з моїх товаришів, мовляв, я «зрадник», одначе ніколи не думав я, скільки злоби й скритої ненависті гніздилося в тих, які вважали себе провідниками народу силою їх приналежності, з Божої волі, до провідної верстви. Згодом я говорив про це із п. о. Яцковським, який і переповів мені розмову з Тобою, Мамо, й досьогдні пам'ятаю його слова:

– Якщо ми, поляки, на ненависті побудуємо свою державу, то вона так розлетиться, як розлетілася тричі Польща в 18 сторіччі.

А я ці брудні листи до нашого бідного Тата сам читав, Моя Кохана Мамо! Це було одного вечора, коли Тато попросив мене зайти до його робітні, а коли я зайшов, він подав мені пачку листів, обв'язаних шнурочком, і сказав:

– Сідай і читай! А коли все прочитаєш, скажи мені свою думку!

А сам сів за бюроком і почав робити господарські рахунки.

Листи були деякі коротші, деякі довші. Всі починалися щирими привітаннями, сердечними словами і... співчуттям з приводу мого поступку й моєї «зради» по відношенню до Польської Церкви й польського народу. Деякі закликали нашого Тата відректися публічно мене й проголосити це в часописах, а деякі знову gratулювали Татові, мовляв, він найшов шлях, як усіх «схизматиків-українців» перевести в табір вірних латинського обряду. Був теж лист, Моя Кохана Мамо, від Твого колишнього залицяльника графа Ст. Тарновського, який знову інакше підійшов до мого рішення: поляки створили Унію, то поляки мають право її піддержати... А найкомічніше, Моя Дорога Мамо, було те, що всі ті, які «співчували» нашому бідному Татові, були з руського роду, починаючи від князя Чорторийського до Пузинів включно.

Я згорнув листи й поклав Татові на бюроко і, щоб хоч трохи розвеселити його – а Ти знаєш, Мамо, як я люблю жарти, – я спитав Тата:

– А чи Тато комусь уже відписав на ці листи?

– Ні! – відповів Батько й здивовано глянув на мене.

– Треба рішуче відписати! – сказав я. – Я Татові поможу!

– Не розумію, що ти хочеш тим сказати?

– Кожному зокрема подякувати й долучити декілька дат з його родоводу, коли й чому він покинув наш обряд і став поляком, а не так, як Ти, Тату, що хоч Ти змінив обряд, але не забув своїх предків і не погорджуєш ними, як усі ті автори цих брудів.

Тато відложив рахункову книгу й, дивлячися мені гостро у вічі, спитав:

– Сину, я не противлюся і ніколи не буду противитися Божій волі, навіть коли б мені прозив публічний бойкот, я знаю про твоє покликання і вірю, що воно не є ніякою твоєю примхою чи забганкою, але чи ти неодмінно мусиш вступити до Східного Чину, адже ж наша Церква така багата в різnorodні чини й такий широкий вибір, чому ж ти...

– Ні, Тату, – перебив я, – я вступаю до Чину моєї Церкви. Коли б я міг, то я вступив би до Чину Студитів, але він у нашій Східній Церкві занедбаний і не зреформований, тобто непристосований до наших часів. Але я його відновлю, Тату, і вірю, що всі чернечі чини нашої Католицької Церкви, які сьогодні обмежені західним латинським обрядом, матимуть свої відділи східних обрядів. Одначе доти їхня праця буде безуспішна, поки вони не пізнають Сходу, поки не зглиблять цієї зовсім відмінної духовності, а враз із нею зовсім відмінним взаємовідношенням людини до Бога й поки вони не здавлять у собі викоханої сторіччями своєї гордині й верховодства.

І я підійшов до нашого Коханого Тата, клякнув коло нього й обняв його коліна, говорячи даліше:

– Ти пригадуєш, Тату, як ти мені показував відпис листа нашого предка, який ось тут дивиться на нас, архимандрита єпископа Варлаама-Василя, листа до коронного гетьмана Адама Сенявського? Я пам'ятатиму до смерті слова листа: «Ми не від учора, ані з чиєї ласки, ані з нобілітації, ані з подружжя зв'язків ми виростили, але з давніх предків... Ми такі старі, як стара Русь і віра Христова в ній». І ти хотів би, Батьку, щоб я покинув їх, цих ось, – і я показав рукою на портрети Варлаама, Атанасія і Лева й цілої низки включно з архимандритом Никифором... Що ж вони сказали б на це?

І в цьому моменті, Мамо, я почув, що всі мої дядьки є коло нас. Я їх просто фізично почував, я, наче очима душі, бачив, як дядько Атанас стояв коло похиленої у мій бік голови Тата, як дядько Варлаам станув за мною і я чув, що його рука лежала на моїм рамені, а за ними стояли інші. Їх було багато. Мамо! І наш холодний Тато теж їх відчув, бо довго-довго мовчав. Я підняв голову вище й побачив сльози в очах Батька.

– Не треба, Тату! – я прошептав. – Не треба!

Тато кріпко обняв мене, стиснув руками мою голову й поцілував в чоло:

– Дякую тобі, сину, за сьогоднішню розмову. Ти засоромив мене, але й зняв великий тягар з моїх плечей! О, як я мучився! Нехай Бог тебе благословить! Ти сильніший від мене!

Цю силу, Тату, дають мені молитви нашої Мами. Ти тепер, Мамо, вряд із нашим Татом, живете у Світлі Христа. Моліться за мене, щоб я міг довершити того, до чого покликав Господь Твого сина

о. Андрея.

В день св. Апостола Вартоломея

Дорогі у Христі Браття і Сестри!

У цей Різдвяний час, Ювілейний рік Божого Милосердя щиро вітаю Вас усіх з приходом Живого Бога на землю.

Нехай ці святкові дні наповнять Ваше серце світлом любові до Бога і ближніх, зміцнять віру, наповнять серце милосердям, добром та радістю. Хай у цей Богом благословенний рік, милосердний Господь не обходить Вас своєю милістю, обдаровує всепрощенням, та вірою у краще. Новонароджене Дитятко Ісус, хай народиться у Ваших серцях, сім'ях, родинах та в усіх наших парафіях.

Хай Бог Вам щедрою рукою, за Вашу віру, за терпіння, Своє надасть благословіння.

З найкращими побажаннями отець Олег Поп'юк

Розпорядок Богослужінь в храмі Борогодиці Троєручиці

Неділя	10:00 Служба Божа
Понеділок	09:00 Служба Божа
Вівторок	09:00 Служба Божа
Середа	09:00 Служба Божа
Четвер	09:00 Служба Божа
П'ятниця	09:00 Служба Божа

ОГОЛОШЕННЯ!!!

6 січня 2016р. в Навечір'я Різдва
Христового – Свята Вечера
(спільна кутя), всіх бажаючих
прошу зголошуватись.

18:00 – 07.01.2016р. Різдво Христове, за юліанським календарем (Таллінн)

10:00 – 19.01.2016р. Богоявлення, Йорданське водосвяття (Таллінн)

18:00 – 19.01.2016р. Богоявлення, Йорданське водосвяття (Таллінн)

Кожної суботи о 10:00 недільна школа для дітей

Видавець: Храм Богородиці Троєручиці, УТКЦ.

Відповідальний: о. Олег Поп'юк

Часопис видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних.

Адреса: Laboratooriumi 22, Tallinn 10133

Тел: +372 583 52 562

e-mail: oleg.porjuk@gmail.com